

ACTE ALE CURȚII DE CONTURI

CURTEA DE CONTURI

HOTĂRÂRE

pentru modificarea și completarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități, aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 155/2014

Având în vedere Nota nr. 40.951 din 29.05.2017 a Departamentului I privind proiectul de modificare și completare a Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități, aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 155/2014, în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. (2) și (3), ale art. 58 lit. j) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 5 pct. 5.11 lit. d) din Regulamentul propriu al Plenului Curții de Conturi, aprobat prin Hotărârea Plenului nr. 153/2010, în temeiul prevederilor art. 59 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Plenul Curții de Conturi, întrunit în ședința din data de 31 mai 2017, adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități, aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 155/2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 24 iulie 2014, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La **punctul 5, partea introductivă și a 29-a liniuță se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„5. În înțelesul prezentului regulament, conform standardelor de audit proprii, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

— **prejudiciu** — pierdere provocată patrimoniului public sau privat al statului, al unei unități administrativ-teritoriale sau al unei entități publice a acestora. Prejudiciul trebuie să fie recuperat integral prin acoperirea pierderii, precum și a dobânzilor și a penalităților de întârziere.

În timpul acțiunilor de control/audit, auditorii publici externi cuantifică valoarea abaterilor pentru eșantionul verificat, stabilind un prejudiciu cert, urmând ca întinderea acestuia, inclusiv a dobânzilor și penalităților de întârziere, să fie stabilită de conducerea entității verificate, potrivit prevederilor art. 33 alin. (3) din lege.”

2. **Punctul 23 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„23. Curtea de Conturi are atribuția de a constata contravențiile și de a aplica sancțiunile prevăzute în acte normative, prin auditorii publici externi imputemicii în acest scop prin delegația în baza căreia își desfășoară acțiunile de verificare la entitățile publice.

În cazul constatării de către auditorii publici externi a unor abateri care, potrivit reglementărilor legale, constituie contravenții, a căror constatare și sancționare intră în competența altor autorități/instituții publice decât Curtea de Conturi, se sesizează autoritatea imputemicită/abilitată de lege să aplice sancțiunea, așa cum se prevede la pct. 79 lit. B sublit. B₃.”

3. **Punctul 40 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„40. Prin verificările sale la entitățile și persoanele cuprinse la pct. 39, Curtea de Conturi urmărește, conform prevederilor legale, următoarele obiective:

a) exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare;

b) modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat;

c) evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern) la entitățile verificate (inclusiv autoritățile cu sarcini privind urmărirea obligațiilor financiare ale persoanelor juridice sau fizice către bugete ori către alte fonduri publice

stabilite prin lege), a modului de implementare a acestora și legătura de cauzalitate între rezultatele acestei evaluări și deficiențele constatate de către Curtea de Conturi în activitatea entității respective;

d) calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele de înființare ale entității verificate;

d₁) efectuarea inventarierii și a evaluării tuturor elementelor patrimoniale (toate bunurile aparținând domeniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, aflate în administrarea entității verificate), înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor obținute în urma acestor operațiuni, precum și înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară; asigurarea integrității bunurilor patrimoniale;

d₂) constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități conform scopului, obiectivelor și atribuțiilor entității;

d₃) legalitatea angajării, lichidării, ordonanțării și plății cheltuielilor din fonduri publice.

În cazul contractelor de achiziții publice, auditorii publici externi vor urmări, în principal, respectarea următoarelor obiective:

d_{3.1}) etapa de planificare/pregătire a procedurii de achiziție publică, inclusiv consultarea pieței:

(i) identificarea necesităților și elaborarea referatelor de necesitate, inclusiv a documentelor-suport, precum și a strategiei de contractare pentru procedura respectivă (aceasta din urmă cuprinde și justificările privind determinarea valorii estimate a bunurilor, lucrărilor și serviciilor ce urmează a fi achiziționate);

(ii) alegerea procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică;

(iii) elaborarea strategiei anuale de achiziție publică, inclusiv a programului anual de achiziții publice, ținând cont de principiul bunei gestiuni financiare, și includerea în acestea doar a acelor bunuri, lucrări, servicii sau obiective de investiții care au legătură cu obiectul de activitate al entității;

(iv) întocmirea programului anual al achizițiilor publice în structura legal aprobată;

(v) elaborarea și fundamentarea proiectului de buget propriu;

(vi) legalitatea modificărilor aduse prevederilor inițiale ale bugetelor;

(vii) efectuarea virărilor de credite bugetare pe subdiviziunile clasificăției bugetare;

- (viii) identificarea și evaluarea potențialelor riscuri implicate în derularea procedurii de achiziție publică, generate de constrângeri de timp și/sau de natură tehnică;
- (ix) obținerea aprobărilor necesare pentru declanșarea procedurii de achiziție publică (existența bugetului de venituri și cheltuieli și a programului de investiții legal aprobate);
- (x) publicarea anunțului de intenție;
- (xi) întocmirea documentației de atribuire: fișa de date a achiziției publice; caietul de sarcini sau, după caz, documentația descriptivă și identificarea includerii în acestea a unor condiții abuzive sau restrictive care să conducă la limitarea numărului de ofertanți; formularele necesare prezentării ofertei; formularul de contract ce se încheie;
- (xii) numirea comisiei de evaluare a ofertelor;
- d_{3.2}) etapa de organizare a procedurii și atribuirea contractului/acordului-cadru:
- (i) publicarea anunțului de participare, care va face cunoscută și procedura de achiziție publică pe care autoritatea contractantă intenționează să o utilizeze;
- (ii) depunerea garanției de participare a ofertanților;
- (iii) evaluarea ofertelor;
- (iv) întocmirea procesului-verbal al ședinței de deschidere a ofertelor;
- (v) stabilirea rezultatului aplicării procedurii de achiziție publică și întocmirea raportului procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică;
- (vi) comunicarea rezultatului evaluării ofertelor tuturor ofertanților, în conformitate cu prevederile documentației de atribuire;
- (vii) încheierea contractului de achiziție publică, după parcurgerea procedurii aferente contestațiilor, cu includerea clauzelor obligatorii așa cum au fost prevăzute în documentația de atribuire, precum și în concordanță cu propunerea tehnică și financiară a ofertei declarate câștigătoare și cu prevederile caietului de sarcini;
- (viii) returnarea garanțiilor de participare celorlalți ofertanți;
- (ix) întocmirea și prezentarea la viza de control financiar preventiv propriu a proiectului de angajament legal;
- (x) publicarea anunțului de atribuire a contractului de achiziție publică;
- d_{3.3}) etapa de postatribuire a contractului/acordului-cadru, respectiv executarea și monitorizarea implementării contractului/acordului-cadru:
- (i) obținerea tuturor documentelor justificative pentru efectuarea plăților;
- (ii) constituirea și înregistrarea garanțiilor de bună execuție;
- (iii) analiza negocierilor în ceea ce privește: extinderea termenului prevăzut în contract; modificarea specificațiilor tehnico-economice după atribuirea contractului; acceptarea creșterilor de preț, dacă a fost cazul;
- (iv) respectarea clauzelor stabilite prin contractul de achiziție publică referitoare la cantitatea și calitatea bunurilor livrate/lucrărilor executate/serviciilor prestate sau la termenele stabilite;
- (v) identificarea situațiilor de acceptare la plată a unor bunuri nelivrate, lucrări nefinalizate sau a unor servicii neprestate, cu excepția avansurilor prevăzute în contractele de achiziție publică și în limita prevederilor legale;
- (vi) existența documentelor care atestă recepția bunurilor livrate/lucrărilor executate sau confirmarea prestării serviciilor prevăzute în contractul de achiziție publică și evidențierea intrării acestora în patrimoniu;
- (vii) efectuarea recepției lucrărilor executate în funcție de stadiul acestora;
- (viii) prezentarea la viza de control financiar preventiv propriu a ordonanțării la plată, inclusiv a documentelor justificative;
- (ix) efectuarea plăților în conformitate cu graficul de plăți și armonizarea acestui grafic cu graficul de derulare a contractului;
- (x) modul de justificare până la sfârșitul anului a avansurilor acordate furnizorilor prin bunuri primite/lucrări executate/servicii prestate;
- (xi) îndeplinirea de către furnizor a obligațiilor contractuale în perioada de garanție;
- (xii) organizarea sistemului de monitorizare a programului de achiziții publice și a programului de lucrări de investiții publice;
- (xiii) verificarea realității executării lucrărilor decontate;
- (xiv) emiterea documentelor constatatoare care conțin informații referitoare la îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant/contractant asociat;
- (xv) întocmirea dosarului achiziției publice.
- Aspectele înscrise în sesizările/petițiile primite de Curtea de Conturi, cu privire la încălcarea prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice de către entitățile publice care nu sunt incluse în programul anual de activitate al structurilor de specialitate ce le au în competența de verificare, se supun verificării de către Direcția de control al achizițiilor publice, elaborare a metodologiei în acest domeniu și pregătire profesională a personalului de specialitate, denumită în continuare *Diracția de control al achizițiilor publice*.
- Organizarea și efectuarea auditului de conformitate (controlului) de către Direcția de control al achizițiilor publice, actele care se întocmesc cu ocazia controlului, precum și valorificarea constatărilor înscrise în aceste acte se realizează în mod similar prevederilor de la cap. II din prezentul regulament.
- Diracția de control al achizițiilor publice va adapta formularistica și anexele prevăzute de prezentul regulament la specificul activității desfășurate, inclusiv prin includerea denumirii direcției în antetul acestor documente și semnăturii directorului sau șefului de serviciu, după caz;
- d₄) acordarea și utilizarea conform destinațiilor stabilite a alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor și transferurilor, precum și a altor forme de sprijin financiar din partea statului sau a unităților administrativ-teritoriale;
- d₅) încheierea și derularea contractelor de împrumuturi care constituie datoria publică, utilizarea acestor împrumuturi, rambursarea ratelor scadente, plata dobânzilor, precum și a comisiunilor și penalităților aferente;
- d₆) obligațiile statului și ale unităților administrativ-teritoriale;
- d₇) vânzarea și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, închirierea și concesionarea de lucrări și servicii, precum și de bunuri proprietate publică și privată a statului și a unităților administrativ-teritoriale și asocierile în participațiune;
- d₈) constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă;
- d₉) respectarea principiilor economicității, eficienței și eficacității în administrarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, precum și în utilizarea fondurilor publice;
- e) alte obiective, în limita competențelor legale, dacă este cazul.
- La elaborarea tematicilor de control, din cadrul obiectivelor de mai sus se vor selecta numai acele obiective care au legătură

cu acțiunea de control programată, avându-se în vedere și următoarele elemente:

- a) specificul entității;
- b) aspecte înscrise în sesizările transmise de către departamentele de specialitate sau primite direct de camerele de conturi teritoriale, care intră în competența de verificare a Curții de Conturi conform prevederilor legii;
- c) aspecte apărute în mass-media referitoare la entitate;
- d) constatări consemnate în actele încheiate în urma verificărilor anterioare efectuate la respectiva entitate etc.

Obiectivele cuprinse în tematica de control stau la baza întocmirii planului de control.

Pe parcursul desfășurării acțiunii, obiectivele din planul de control se pot completa, după caz, cu alte obiective:

- a) stabilite de către conducerea structurii de specialitate, ulterior elaborării tematicii de control;
- b) propuse de echipa de control, ca urmare a unor aspecte rezultate pe parcursul acțiunii de verificare etc."

4. **Punctul 43 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„43. Entitățile incluse în programul anual de activitate aprobat de plen sunt notificate asupra controlului care urmează să se efectueze de către structurile de specialitate ale Curții de Conturi, cu excepția acțiunilor de verificare a modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizie, când notificarea entității este la aprecierea conducerii departamentului de specialitate/camerei de conturi.

Acresa de notificare, al cărei model este prevăzut în anexa nr. 1, se întocmește în două exemplare și se semnează de șeful de departament/directorul camerei de conturi. Un exemplar al adresei de notificare se reține de către departamentul de specialitate/camera de conturi și se atașează la dosarul curent al acțiunii de verificare, iar celălalt exemplar se transmite entității ce urmează a fi verificată, cu minimum 15 zile calendaristice înainte de începerea controlului.

Odată cu transmiterea notificării se solicită și pregătirea de către entitate, până la data începerii acțiunii de verificare, a unor acte, documente și informații necesare pentru auditorii publici externi, prevăzute în anexa nr. 26 și în machetele nr. 1—5 (adaptate după caz), în structura stabilită de către Curtea de Conturi.

În cazul în care actele, documentele și informațiile necesare nu vor fi puse la dispoziția echipei de control a Curții de Conturi la termenele și în structura stabilite de conducerea departamentului/camerei de conturi și ulterior de echipa de control, vor fi aplicate prevederile art. 62 și 63 din lege.

În cazul acțiunilor de documentare, notificarea se face cu 5 zile calendaristice înainte de data începerii acestor acțiuni.

Pentru Direcția de control al achizițiilor publice adresa de notificare se întocmește în trei exemplare și se semnează de către șeful departamentului care are în competența de coordonare acțiunile de verificare în domeniul din care face parte entitatea publică. Un exemplar al adresei de notificare se reține de către departamentul care are în competența de coordonare acțiunile de verificare în domeniul din care face parte entitatea publică, al doilea exemplar se reține de către Direcția de control al achizițiilor publice și se atașează la dosarul curent al acțiunii de verificare, iar al treilea exemplar se transmite entității ce urmează a fi verificată, cu minimum 15 zile calendaristice înainte de începerea controlului."

5. **După punctul 97 se introduce un nou punct, punctul 971, cu următorul cuprins:**

„971. Proiectul raportului de control întocmit este supus unui proces de analiză și clarificare a constatărilor cuprinse în proiect, având în vedere probele obținute care stau la baza fundamentării acestora. Înainte de ședința de conciliere cu entitatea verificată, la nivelul structurii de specialitate se organizează o ședință de analiză a fundamentării constatărilor

consemnate în proiectul raportului de control întocmit, la care vor participa:

- a) la nivelul departamentului directorul, directorul adjunct și echipa de audit;
- b) la nivelul camerei de conturi directorul, directorul adjunct, șeful de serviciu și echipa de audit.

În cadrul ședinței respective se dezbate fiecare constatare consemnată în proiectul raportului de control, iar concluziile participanților sunt consemnate într-un proces-verbal al ședinței încheiat cu această ocazie."

6. **Punctul 98 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„98. Proiectul raportului de control se prezintă conducerii entității verificate cu adresă de înaintare înregistrată la registratura entității și se analizează împreună cu conducerea acesteia, într-o singură întâlnire, organizată la o dată stabilită de comun acord. Cu acest prilej se prezintă abaterile rezultate în urma controlului și recomandările formulate pentru înlăturarea fiecărei abateri și se clarifică eventualele divergențe între constatările și recomandările auditorilor publici externi și punctele de vedere ale reprezentanților entității verificate.

În cazul în care o prevedere legală care stă la baza susținerii unei constatări din proiectul raportului de control dă naștere la interpretări, iar entitatea verificată prezintă un punct de vedere de la ministerul/autoritatea/agenția care are în responsabilitate aplicarea unitară a legii, auditorii publici externi țin cont de acest punct de vedere. În situația de excepție în care auditorii publici externi consideră că punctul de vedere prezentat de entitatea verificată de la ministerul/autoritatea/agenția care are în responsabilitate aplicarea unitară a legii nu este edificator pentru speța analizată, solicită Comisiei pentru aplicarea unitară a prevederilor legale aplicabile în activitatea Curții de Conturi, printr-o notă bine fundamentată, analizarea situației create și o soluție a problemei respective.

Comisia pentru aplicarea unitară a prevederilor legale aplicabile în activitatea Curții de Conturi analizează punctul de vedere emis de către entitatea care are în responsabilitate aplicarea unitară a legii și trimite răspunsul în termen de maximum 15 zile calendaristice de la data primirii solicitării, soluția urmând a fi aplicată în mod obligatoriu de către auditorii publici externi.

În cazul în care conducerea entității verificate prezintă probe noi în timpul concilierii, care nu au fost aduse la cunoștința auditorilor publici externi pe parcursul verificării, acestea se analizează, iar în cazul în care se acceptă vor fi avute în vedere la definitivarea raportului de control. La această întâlnire se recomandă să participe și conducerea structurii de specialitate.

Rezultatul analizei proiectului raportului de control se consemnează într-o notă de conciliere întocmită de un auditor public extern, semnată de participanții la întâlnire, care se înregistrează la registratura entității verificate.

În situația în care conducerea entității verificate refuză să participe la întâlnirea stabilită cu echipa de control ori refuză să semneze nota de conciliere întocmită în urma întâlnirii, acest fapt se va menționa în raportul de control."

7. **Punctul 106 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„106. În situația în care auditorii publici externi trebuie să solicite nota de relații unor persoane care îndeplinesc funcția de conducător al unui organ central de specialitate al administrației publice centrale, de secretar de stat, de conducător al unei autorități publice centrale de specialitate cu caracter autonom, această solicitare se va transmite prin intermediul departamentului de specialitate, însoțită de o adresă de înaintare semnată de șeful de departament.

În același mod se va proceda și în cazul persoanelor care la data efectuării verificării nu mai au calitatea de angajat/conducător al entității verificate, fiind numite sau alese în alte funcții de demnitate publică.

Prevederile de la paragrafele de mai sus se aplică și în cazul verificărilor efectuate de către Direcția de control al achizițiilor publice."

8. **Punctul 216 se modifică și va avea următorul cuprins:**
„216. După aprobare, componența unei comisii de soluționare a contestațiilor poate fi modificată de către președintele Curții de Conturi, vicepreședintele coordonator al departamentului care a efectuat/coordonat verificarea sau de către directorul camerei de conturi, după caz, în situații justificate, cum ar fi: un membru al comisiei se află în concediu medical, în delegație etc.

La ședința comisiei poate participa și președintele sau vicepreședintele coordonator al departamentului prin grija căruia se soluționează contestația, atunci când se apreciază că există situații complexe de analizat, valoarea prejudiciilor este substanțială sau abaterile constatate au implicații deosebite asupra activității entității verificate. În aceste cazuri, președintele sau vicepreședintele coordonează activitatea comisiei de soluționare a contestațiilor și semnează alături de ceilalți membri ai comisiei încheierea emisă în urma ședinței."

9. **Punctul 349 se modifică și va avea următorul cuprins:**
„349. Opinia contrară este exprimată de către auditorii publici externi atunci când aceștia constată la entitatea verificată, inclusiv la entitățile subordonate acesteia, că denaturările, individuale sau cumulate, sunt semnificative și generalizate și concluzionează că:

a) situațiile financiare nu au fost întocmite din toate punctele de vedere semnificative în conformitate cu cadrul general de raportare financiară aplicabil în România;

b) situațiile financiare nu prezintă o imagine reală și fidelă a poziției financiare, a performanței sau a modificării poziției financiare a entității;

c) denaturările sunt atât de semnificative și de generalizate, încât situațiile financiare, în ansamblul lor, nu sunt corecte, inducând în eroare utilizatorii acestora;

d) modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, precum și execuția bugetelor de venituri și cheltuieli;

d₁) nu sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative prin care a fost înființată entitatea;

d₂) nu respectă principiile legalității și regularității, concluzie formulată în cazul în care valoarea cumulată a erorilor/abaterilor de la legalitate și regularitate constatate se situează peste pragul de semnificație de 2%;

e) au fost constatate fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale.

În cuprinsul raportului de audit, la secțiunea opinie, auditorii publici externi trebuie să prezinte în mod explicit în ce constă neconformitatea situațiilor financiare elaborate de către entitatea auditată. Aspectele care determină exprimarea unei opinii contrare se descriu într-un paragraf explicativ în care sunt cuantificate denaturările, gravitatea, precum și gradul de generalizare al acestora.

Opinia contrară este exprimată cu claritate într-o formă standardizată, după cum urmează:

«*În opinia noastră, datorită efectelor denaturărilor semnalate și prezentate în paragraful de mai sus, situațiile financiare în ansamblul lor nu prezintă fidel performanța financiară a entității la 31.12.20, și celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată în perioada auditată.*»

10. **După punctul 354 se introduce un nou punct, punctul 354¹, cu următorul cuprins:**

„354¹. Proiectul procesului-verbal de constatare întocmit este supus unui proces de clarificare a constatărilor cuprinse în proiect, având în vedere probele obținute care stau la baza fundamentării acestora. Înainte de ședința de conciliere cu entitatea verificată, la nivelul structurii de specialitate se organizează o ședință de analiză a fundamentării constatărilor consemnate în proiectul procesului-verbal de constatare întocmit, la care participă:

a) la nivelul departamentului directorul, directorul adjunct și echipa de audit;

b) la nivelul camerei de conturi directorul, directorul adjunct, șeful de serviciu și echipa de audit.

În cadrul ședinței respective se dezbate fiecare constatare consemnată în proiectul procesului-verbal de constatare, iar concluziile participanților sunt consemnate într-un proces-verbal al ședinței încheiat cu această ocazie."

Art. II. — Prezentă hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Curții de Conturi,
Nicolae Văcăroiu

București, 31 mai 2017.
Nr. 205.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

